

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση αποτρέπει την πρόωρη αποχώρηση από το εκπαιδευτικό σύστημα

Νέα ερευνητικά πορίσματα καταδεικνύουν τον ρόλο που διαδραματίζει η επαγγελματική εκπαίδευση όσον αφορά την προσέλκυση, τη διατήρηση και την επανένταξη των νέων με διαφορετικές δεξιότητες και διαφορετικό μαθησιακό υπόβαθρο

Είναι ευρέως γνωστό ότι οι νέοι που αντιμετωπίζουν μαθησιακές δυσκολίες ή ελλείψεις, ή ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες, όπως οι μετανάστες, συχνά προτρέπονται να ακολουθήσουν διάφορες ατραπούς στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ), μεταξύ των οποίων ειδικά προγράμματα για άτομα με χαμηλές μαθησιακές επιδόσεις ή για μαθητές που προτιμούν τη μη ακαδημαϊκή μάθηση. Τα εν λόγω προγράμματα προσφέρουν σε πολλούς νέους μια (δεύτερη) ευκαιρία για να αποκτήσουν συναφή με την αγορά εργασίας τυπικά προσόντα ⁽¹⁾.

Ωστόσο, ελάχιστα γνωστές είναι οι ατομικές διαδρομές των νέων που εγκαταλείπουν πρόωρα το εκπαιδευτικό σύστημα. Τι είδους πρόγραμμα εκπαίδευσης/κατάρτισης εγκατέλειψαν; Για ποιο λόγο; Πόσοι από αυτούς επέστρεψαν στο εκπαιδευτικό σύστημα; Πόσοι επέλεξαν την επαγγελματική εκπαίδευση ως επιλογή δεύτερης ευκαιρίας; Πόσοι, τελικά, περατώνουν τις σπουδές τους; Μέχρι στιγμής, οι στατιστικές σε ευρωπαϊκό επίπεδο επιτρέπουν μόνο την ποσοτικοποίηση του εν γένει φαινομένου, καθώς δεν διακρίνουν μεταξύ πρόωρης εγκατάλειψης της γενικής και της επαγγελματικής εκπαίδευσης ούτε ταξινο-

μούν σε κατηγορίες τα άτομα τα οποία εγκαταλείπουν πρόωρα το εκπαιδευτικό σύστημα ⁽²⁾.

Πλαίσιο 1. *Tackling early leaving from education and training in Europe: strategies, policies and measures* (Αντιμετώπιση της πρόωρης εγκατάλειψης της εκπαίδευσης στην Ευρώπη: στρατηγικές, πολιτικές και μέτρα)

Η κοινή έκθεση του προγράμματος «Ευρυδίκη» και του Cedefop εξετάζει τον σχεδιασμό και την εφαρμογή μέτρων στην Ευρώπη για την καταπολέμηση της πρόωρης εγκατάλειψης της εκπαίδευσης και κατάρτισης. Εστιάζει στον ρόλο της ΕΕΚ, στον επαγγελματικό προσανατολισμό, στη διακυβέρνηση, και στη συνεργασία μεταξύ κλάδων της οικονομίας, και παρουσιάζει παραδείγματα καλών πρακτικών.

⁽¹⁾ Πώς να βοηθήσουμε τους νέους να παραμείνουν στην [επαγγελματική] εκπαίδευση, ενημερωτικό σημείωμα Cedefop, αριθ. 9084, Δεκέμβριος 2013.

⁽²⁾ Οι σημαντικότερες κατηγορίες ατόμων που εγκαταλείπουν πρόωρα το εκπαιδευτικό σύστημα θα μπορούσαν να είναι οι εξής: άτομα που δεν ξεκίνησαν ποτέ κάποιο πρόγραμμα σπουδών ή κατάρτισης (όσοι δεν παρακολούθησαν ποτέ κάποιο πρόγραμμα σπουδών στην ανώτερη δευτεροβάθμια ΕΕΚ), άτομα που εγκατέλειψαν πρόωρα την εκπαίδευση (όσοι δεν ολοκλήρωσαν κάποιο πρόγραμμα εκπαίδευσης ή κατάρτισης), καθώς και οι κάτοχοι μη πιστοποιημένων προσόντων (όσοι ολοκλήρωσαν κάποιο πρόγραμμα σπουδών ή κατάρτισης χωρίς να λάβουν το σχετικό πιστοποιητικό).

Η ανάγκη κάλυψης αυτών των ελλείψεων ώθησε το Cedefop να ξεκινήσει, το 2013, ένα τετραετές έργο ανάλυσης δευτερογενών δεδομένων τα οποία συγκεντρώθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος του ΟΟΣΑ για τη διεθνή αξιολόγηση των ικανοτήτων των ενηλίκων (PIAAC) και των ερευνών της Eurostat για το εργατικό δυναμικό και την εκπαίδευση των ενηλίκων, καθώς και πρωτογενών δεδομένων τα οποία συγκεντρώθηκαν από επιλεγμένες χώρες ⁽³⁾. Τα αποτελέσματα του έργου αναμένεται να θέσουν στη διάθεση των υπεύθυνων χάραξης πολιτικής μια πληρέστερη βάση δεδομένων, ώστε να μπορούν να λάβουν μέτρα πρόληψης, παρέμβασης ή αντιστάθμισης με στόχο την αντιμετώπιση της πρόωρης εγκατάλειψης της εκπαίδευσης.

Πληρέστερη τεκμηρίωση – Νέες ιδέες

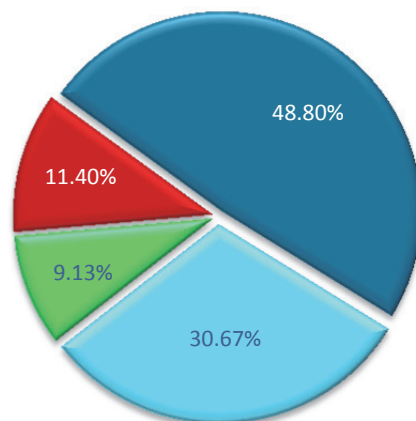
Μεγάλος αριθμός εκπαιδευόμενων που επιστρέφουν στο εκπαιδευτικό σύστημα παρακολουθεί προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης

Οι εκπαιδευόμενοι που επιλέγουν να παρακολουθήσουν εκπαιδευτικό πρόγραμμα δεύτερης ευκαιρίας – είτε επειδή εγκατέλειψαν πρόωρα τη (γενική ή επαγγελματική) εκπαίδευση είτε επειδή αποφάσισαν να αλλάξουν μαθησιακή διαδρομή – καταλήγουν συχνά στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση. Το ένα τρίτο όσων εγκαταλείπουν πρόωρα την ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση παρακολουθεί πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης και, εντέλει, αποκτά τίτλο σπουδών ανώτερης ή μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Το φαινόμενο αυτό καταδεικνύει πόσο ζωτικής σημασίας είναι η προσαρμογή των προγραμμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στις ανάγκες των εκπαιδευόμενων που επιστρέφουν

στο εκπαιδευτικό σύστημα, ώστε να μη το εγκαταλείψουν εκ νέου: τα προγράμματα αυτά πρέπει να οδηγούν στην απόκτηση τίτλων σπουδών ή να λειτουργούν ως προπαρασκευαστικό στάδιο για την επιστροφή στις τυπικές μαθησιακές διαδρομές. Οι απαιτήσεις αυτές έχουν ληφθεί υπόψη σε ορισμένες χώρες. Στη Πορτογαλία, π.χ., καταρτίστηκαν νέα προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης για ενήλικες, οι οποίοι έχοντας εγκαταλείψει στο παρελθόν τη εκπαίδευση ή τη κατάρτιση επιθυμούν τώρα να επιστρέψουν στο εκπαιδευτικό σύστημα. Στη Γαλλία και τη Νορβηγία, η επικύρωση της μη τυπικής και άτυπης προγενέστερης μάθησης προωθείται με την κατοχύρωση του ατομικού δικαιώματος της επιστροφής στο εκπαιδευτικό σύστημα με στόχο την εξεύρεση πρόσφορων μαθησιακών λύσεων και, κατ' επέκταση, την επανένταξη στην αγορά εργασίας.

Εικόνα 1. Ποσοστό των νέων (ηλικίας 16 έως 34 ετών) οι οποίοι εγκαταλείπουν πρόωρα τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και εν συνεχεία αποκτούν τίτλο σπουδών της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης μέσω της συμμετοχής τους σε προγράμματα ΕΕΚ

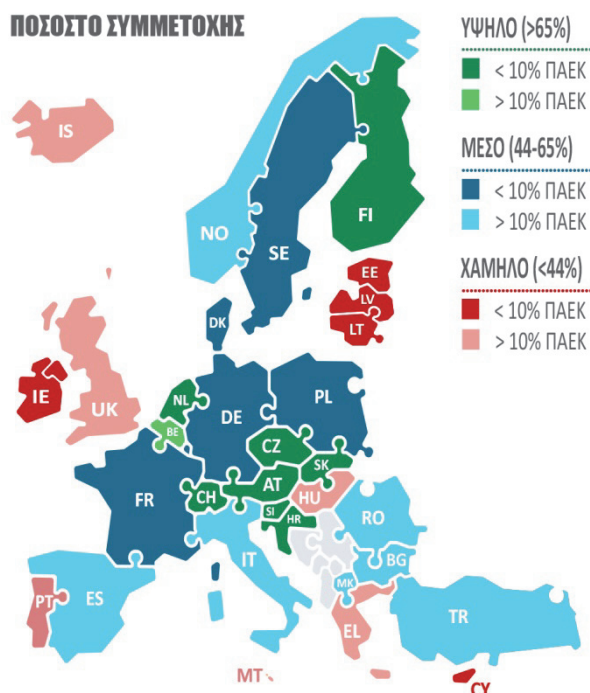

- Ποσοστό πρόωρης εγκατάλειψης της εκπαίδευσης, ISCED 3
- Ποσοστό εγκατάλειψης της εκπαίδευσης στο επίπεδο ISCED 3 και ποσοστό ολοκλήρωσης προγραμμάτων σπουδών στο ISCED 3 ή 4 μέσω συμμετοχής σε προγράμματα ΕΕΚ
- Ποσοστό εγκατάλειψης της εκπαίδευσης στο επίπεδο ISCED 3 και ποσοστό ολοκλήρωσης προγραμμάτων σπουδών στο ISCED 3 ή 4 μέσω συμμετοχής σε προγράμματα γενικής εκπαίδευσης
- Ποσοστό εγκατάλειψης της εκπαίδευσης στο ISCED 3 και ποσοστό ολοκλήρωσης προγραμμάτων σπουδών στο ISCED 5 ή σε ανώτερο επίπεδο (*)

(*) Δεν τέθηκε ερώτημα σχετικά με τον προσανατολισμό της ΕΕΚ.
Πηγή: Υπολογισμοί του Cedefop βάσει στοιχείων του προγράμματος PIAAC.

⁽³⁾ Οι εργασίες του πρώτου έτους της έρευνας αυτής υλοποιήθηκαν σε συντονισμό με τις εργασίες του προγράμματος «Ευρυδίκη» για την πρόωρη αποχώρηση από το σχολείο. Ακολούθησε, το φθινόπωρο του 2014, η δημοσίευση της κοινής έκθεσης με τίτλο *Tackling early leaving from education and training: strategies, policies and measures* (Αντιμετώπιση της πρόωρης εγκατάλειψης της εκπαίδευσης: στρατηγικές, πολιτικές και μέτρα) (Πλαίσιο 1).

Εικόνα 2. Σύγκριση των ποσοστών πρόωρης εγκατάλειψης (έρευνα εργατικού δυναμικού, 2013) και συμμετοχής σε προγράμματα ΕΕΚ στο πλαίσιο της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (2011)

Σημ: ΠΑΕΚ: πρόωρη αποχώρηση από την εκπαίδευση και την κατάρτιση.
 Πηγή: Υπολογισμοί του Cedefop βάσει στοιχείων της συλλογής UOE και της έρευνας εργατικού δυναμικού (ΕΕΔ).

Η υψηλή συμμετοχή σε προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης (καθώς και τα υψηλά ποσοστά αποφοίτησης από αυτά) σχετίζονται με τη μείωση του ποσοστού των ατόμων τα οποία εγκαταλείπουν πρόωρα την εκπαίδευση

Η ανάλυση του Cedefop δείχνει ότι στα οκτώ από τα εννέα κράτη μέλη της ΕΕ με τα υψηλότερα ποσοστά συμμετοχής σε προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης καταγράφονται χαμηλά ποσοστά πρόωρης εγκατάλειψης (μικρότερα από τον στόχο της ΕΕ). Ωστόσο, δεν ισχύει το αντίθετο: τα 11 κράτη μέλη με χαμηλά ποσοστά συμμετοχής στα προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης διακρίνονται σε δύο ομάδες: έξι κράτη μέλη παρουσιάζουν υψηλά ποσοστά πρόωρης εγκατάλειψης, ενώ πέντε παρουσιάζουν χαμηλά. Το φαινόμενο αυτό μπορεί να εξηγηθεί από το γεγονός ότι η απόφαση ενός νέου να εγκαταλείψει την εκπαίδευση επηρεάζεται από πολλούς

προσωπικούς ή σχετικούς με την αγορά εργασίας παράγοντες, καθώς και από τον τρόπο λειτουργίας των επιχειρήσεων, και όχι αποκλειστικά από τα κίνητρα που παρέχονται για την παραμονή του στο εκπαιδευτικό σύστημα.

Το ένα τρίτο όσων εγκαταλείπουν πρόωρα το εκπαιδευτικό σύστημα ολοκληρώνει μεταγενέστερα την παρακολούθηση προγράμματος επαγγελματικής εκπαίδευσης

Η ανάλυση του Cedefop δείχνει ότι περισσότεροι από τους μισούς νέους που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο (το 51,2%) ⁽⁴⁾ ολοκληρώνουν κάποιο εκπαιδευτικό πρόγραμμα της ανώτερης δευτεροβάθμιας ή και της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Τα δύο τρίτα εξ αυτών ολοκληρώνουν κάποιο πρόγραμμα επαγγελματικής εκπαίδευσης, το οποίο τους επιτρέπει να αποκτήσουν τίτλο σπουδών και, παράλληλα, πολύτιμες εργασιακές δεξιότητες και εργασιακή πείρα. Η επιλογή αυτή είναι ιδιαίτερα ελκυστική για νέους οι οποίοι προτιμούν την ταχεία «μετάβασή» τους από το στάδιο της μάθησης στο στάδιο της επαγγελματικής αποκατάστασης, καθώς και για τους εκπαιδευόμενους που επιστρέφουν στο εκπαιδευτικό σύστημα και δεν επιθυμούν ή αδυνατούν να καταβάλουν το απαιτούμενο χρηματικό τίμημα για την απόκτηση κάποιου τίτλου σπουδών.

Οι θέσεις μαθητείας ενδέχεται να έχουν θετικό αντίκτυπο στη μείωση του ποσοστού της πρόωρης εγκατάλειψης

Η ανάλυση του Cedefop δείχνει ότι οι χώρες με υψηλό ποσοστό θέσεων μαθητείας τείνουν να παρουσιάζουν μειωμένα ποσοστά πρόωρης εγκατάλειψης. Ωστόσο, δεν ισχύει κατ' ανάγκην το αντίθετο. Η στελέχωση θέσεων μαθητείας παρέχει στους νέους ισχυρά κίνητρα, καθώς με τον τρόπο αυτόν εισέρχονται στον κόσμο της εργασίας και αποκτούν τη δυνατότητα να χαράξουν ένα προσωπικό όραμα για το μέλλον τους. Όσοι προτιμούν τις λιγότερο θεωρητικές μορφές μάθησης σπεύδουν να δρέψουν τα οφέλη της πρακτικής προ-

⁽⁴⁾ Το ποσοστό αυτό αφορά το σύνολο όσων εγκαταλείπουν πρόωρα τόσο τη γενική όσο και την επαγγελματική εκπαίδευση.

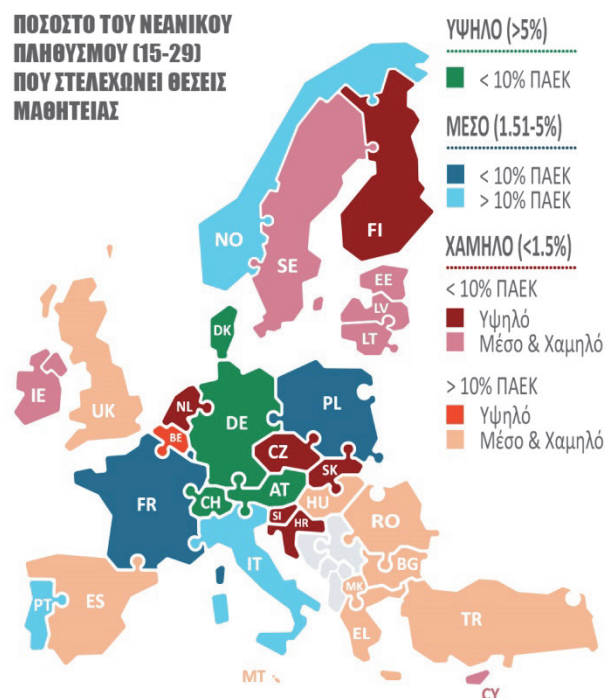
σέγγισης. Οι μαθητείες επιτρέπουν στους εκπαιδευόμενους που προέρχονται από μειονεκτούσες ομάδες και δεν έχουν τη δυνατότητα χρηματοδότησης των σπουδών τους με ίδια μέσα να συνδυάσουν τη μάθηση με την αμειβόμενη εργασία. Οι εποικοδομητικές εργασιακές σχέσεις και η αξιοποίηση της εργασίας των μαθητευόμενων από τους άλλους εργαζομένους μπορούν να βοηθήσουν τους νέους αυτούς να αποκτήσουν μεγαλύτερη αυτοεκτίμηση.

Οι παιδαγωγικές μέθοδοι που εστιάζουν στην επαγγελματική εκπαίδευση είναι ιδιαίτερα ελκυστικές για όσους επιστρέφουν στο εκπαιδευτικό σύστημα

Η μάθηση στον χώρο εργασίας, και άλλες παιδαγωγικές μέθοδοι που εστιάζουν στον μαθητευόμενο – όπως οι επισκέψεις σε επιχειρήσεις και η απόκτηση πρακτικών γνώσεων μέσω της συμμετοχής σε εργαστήρια – συχνά ελκύουν εκπαιδευόμενους που δεν ενδιαφέρονται για την απόκτηση ακαδημαϊκών γνώσεων αλλά επιδιεκνύουν ιδιαίτερο ζήλο στην εκτέλεση πρακτικών εργασιών. Οι εν λόγω παιδαγωγικές μέθοδοι αποτελούν βασικό χαρακτηριστικό πολλών πολιτικών με στόχο την καταπολέμηση της πρόωρης εγκατάλειψης, συχνά δε εφαρμόζονται στο πλαίσιο προγραμμάτων επανένταξης και προσωρινής διακοπής της απασχόλησης για σκοπούς κατάρτισης⁽⁵⁾. Μεταξύ των σχετικών παραδειγμάτων περιλαμβάνονται ένα πρόγραμμα ΕΕΚ των Κάτω Χωρών στον τομέα της τεχνολογίας των πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ), το οποίο βασίζεται στην εφαρμογή ολοκληρωμένου συστήματος παροχής κινήτρων και υποστήριξης στους εκπαιδευόμενους, καθώς και η παιδαγωγική μέθοδος της διαφοροποίησης των μαθησιακών δραστηριοτήτων («waterhole

pedagogy») που εφαρμόζεται στη Δανία, η οποία αναφέρεται ότι είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση του ποσοστού πρόωρης εγκατάλειψης (21%) πολύ πιο κάτω από τον μέσο όρο εγκατάλειψης (28%) των βασικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων. Τα παραδείγματα αυτά δείχνουν ότι η ποιότητα της διδασκαλίας και η εκ του σύνεγγυς παρακολούθηση των συμμετεχόντων έχουν τεράστια σημασία για την παραμονή των εκπαιδευόμενων εντός του εκπαιδευτικού συστήματος.

Εικόνα 3. Σύγκριση μεταξύ του ποσοστού πρόωρης εγκατάλειψης (έρευνα εργατικού δυναμικού, 2013) και του ποσοστού των θέσεων μαθητείας

Η μελέτη αναφοράς δεν περιείχε στοιχεία σχετικά με τη συμμετοχή σε προγράμματα μαθητείας για την Εσθονία, τη Λιθουανία, τη Σλοβενία, τη Σλοβακία και την Τσεχική Δημοκρατία, καθώς και για την Ελβετία και τη Νορβηγία. Αντίθετα, τα σχετικά ποσοστά προέρχονται από την περιγραφή των εθνικών συστημάτων ΕΕΚ στο ReferNet, ενώ για τις δύο τελευταίες χώρες από εθνικά στοιχεία.

Πηγή: Ecorys, IES και IRS (2014).

Πληρέστερα και συγκρίσιμα στοιχεία για τη χάραξη πολιτικής για το μέλλον

Οι ευρωπαϊκές και εθνικές βάσεις δεδομένων για την πρόωρη εγκατάλειψη και την επιστροφή στην

⁽⁵⁾ Το Cedefop δημοσίευσε πρόσφατα μελέτη που εξετάζει τους τρόπους με τους οποίους οι παιδαγωγικές αυτές μέθοδοι μπορούν να συμβάλουν στη μείωση του ποσοστού πρόωρης εγκατάλειψης. Η μελέτη έχει τίτλο *Vocational pedagogies an benefits for learners: practices and challenges in Europe* [Παιδαγωγικές μέθοδοι στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση και οφέλη για τους εκπαιδευόμενους: πρακτικές και προκλήσεις στην Ευρώπη].

<http://www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/publications/5547>

επαγγελματική εκπαίδευση εμπλουτίζονται. Στόχος είναι η συλλογή περισσότερων ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων για τον αριθμό των ατόμων που εγκαταλείπουν το εκπαιδευτικό σύστημα ή επιστρέφουν σε αυτό, τα κίνητρα και τις διαδρομές τους.

Συλλογή δεδομένων για ατομικές διαδρομές

Αρκετές χώρες (μεταξύ των οποίων η Δανία, η Γαλλία και οι Κάτω Χώρες) έχουν καταρτίσει μεθόδους παρακολούθησης των ατομικών εκπαιδευτικών διαδρομών. Τα σχετικά στοιχεία επιτρέπουν στους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής να διακρίνουν μεταξύ εκείνων που εγκαταλείπουν μόνιμα την εκπαίδευση και εκείνων που απλώς μεταπηδούν από ένα πρόγραμμα σε ένα άλλο (π.χ. από τη γενική εκπαίδευση στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση).

Ορισμένες χώρες (μεταξύ των οποίων το Βέλγιο-Βαλλονία, η Δανία και η Γαλλία) δημιούργησαν συστήματα συλλογής δεδομένων από παρόχους υπηρεσιών κατάρτισης, υπεύθυνους εφαρμογής μέτρων αποκατάστασης και τοπικές και περιφερειακές αρχές. Οι ονομαστικές βάσεις δεδομένων, που αφορούν ατομικές μαθησιακές σταδιοδρομίες, αξιοποιούνται για την πρόσβαση - εφόσον αυτό κρίνεται σκόπιμο - σε συγκεκριμένα άτομα, με στόχο να τους παρασχεθούν διευκολύνσεις υπό τη μορφή εναλλακτικών λύσεων εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Cedefop είναι οι αρμόδιοι φορείς για τη διάδοση πρακτικών και την ενίσχυση της ανταλλαγής γνώσεων μεταξύ ομοτίμων σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Αξιοποίηση δυνατοτήτων της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης σε ευρωπαϊκό επίπεδο

Αναγνωρίζοντας τα οφέλη της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, η Ευρωπαϊκή Ένωση έθεσε ως στόχο στη στρατηγική «Ευρώπη 2020» να μειωθεί το ποσοστό πρόωρης εγκατάλειψης της εκπαίδευσης και κατάρτισης σε λιγότερο από 10% έως το 2020. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat, τα μεσοπρόθεσμα αποτελέσματα

Πλαίσιο 2. Συλλογή συγκρίσιμων δεδομένων από ολόκληρη την ΕΕ – ένας δύσκολος γρίφος

Οι ευρωπαϊκές, εθνικές και περιφερειακές προσεγγίσεις όσον αφορά τη συλλογή δεδομένων και την παρακολούθηση διαφέρουν σημαντικά: οι 15 από τις 36 ευρωπαϊκές χώρες που συμμετέχουν στη στρατηγική «Εκπαίδευση και κατάρτιση 2020» της ΕΕ χρησιμοποιούν σύνολα διοικητικών δεδομένων (στοιχεία για ηλικιακές ομάδες που καταγράφουν τα σχολεία ή μητρώα μαθητών) για την κατάρτιση δεικτών σχετικά με την πρόωρη εγκατάλειψη της εκπαίδευσης και της κατάρτισης. Ωστόσο, τα εν λόγω εθνικά δεδομένα δεν είναι συγκρίσιμα όταν αφορούν χώρες οι οποίες παρουσιάζουν σοβαρές διαφορές, π.χ. όσον αφορά την κάλυψη των διαφόρων προγραμμάτων, τα εκπαιδευτικά πεδία, τα περιφερειακά χαρακτηριστικά και το επίπεδο της παρεχόμενης εκπαίδευσης. Επιπλέον, ενώ ο σχετικός δείκτης της ΕΕ αναγνωρίζει ως άτομα που εγκαταλείπουν πρόωρα την εκπαίδευση μόνον τους ανήκοντες σε συγκεκριμένη ηλικιακή ομάδα (18 έως 24 ετών), οι κατά περίπτωση εθνικοί ορισμοί κατά κανόνα δεν αναγνωρίζουν ηλικιακά όρια. Αντίθετα, η ηλικιακή κάλυψη αντικατοπτρίζει το εκάστοτε ισχύον εθνικό πλαίσιο όσον αφορά τη συμμετοχή στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Ορισμένες χώρες (π.χ. η Γερμανία και οι Κάτω Χώρες) καταχωρίζουν στα μητρώα μαθητών και τη συμμετοχή σε προγράμματα μαθητείας. Ωστόσο, σε αρκετές χώρες (μεταξύ των οποίων η Αυστρία, το Βέλγιο και η Γερμανία) η συλλογή των δεδομένων σχετικά με τη συμμετοχή σε προγράμματα μαθητείας πραγματοποιείται ανεξάρτητα από τη συλλογή των στοιχείων για τη σχολική εκπαίδευση και κατάρτιση. Τα πρώτα δεν καταγράφουν την πρόωρη εγκατάλειψη αλλά μόνο τα ποσοστά λύσης των σχετικών συμβάσεων. Αυτές οι διαφορές στη μέθοδο μέτρησης εμποδίζουν τη σύγκριση μεταξύ δεδομένων που προέρχονται από τη σχολική εκπαίδευση και εκείνων που προέρχονται από το σύστημα μαθητείας.

είναι ενθαρρυντικά. Ο ευρωπαϊκός μέσος όρος μειώθηκε από 17% το 2002 σε 11,1% το 2014 ⁽⁶⁾.

⁽⁶⁾ Σύμφωνα με το ανακοινωθέν της Μπριζ, τα κράτη μέλη έχουν καταρτίσει μια σειρά από μέτρα ΕΕΚ για να

Ταυτόχρονα, στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας της για την απασχόληση των νέων, η ΕΕ αναγνώρισε τις δυνατότητες εφαρμογής μέτρων αποκατάστασης μέσω της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης ⁽⁷⁾: καλεί τα κράτη μέλη να θεσπίσουν προγράμματα εγγυήσεων ⁽⁸⁾, τα οποία θα συνδράμουν τους νέους εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης (ΕΑΕΚ) ώστε να συμμετάσχουν σε κάποιο πρόγραμμα κατάρτισης (περιλαμβανομένων των προγραμμάτων θέσεων μαθητείας) ή άσκησης, ή να ζητήσουν βοήθεια για την εξεύρεση θέσεων εργασίας αντίστοιχων προς με τις δεξιότητές τους.

Βελτίωση της ποιότητας της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης

Σε όλη την Ευρώπη, τα περισσότερα εθνικά μέτρα για την καταπολέμηση της πρόωρης εγκατάλειψης της εκπαίδευσης στοχεύουν στη βελτίωση της ποιότητας της ΕΕΚ, προκειμένου η κατάρτιση να προσελκύει άτομα με πολύ διαφορετικές μαθησιακές διαδρομές. Το Cedefop έχει εντοπίσει 20 χώρες οι οποίες έχουν θεσπίσει συγκεκριμένα μέτρα στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης για την αντιμετώπιση του προβλήματος της πρόωρης εγκατάλειψης. Άλλες 11 χώρες εφαρμόζουν μέτρα με επαγγελματικές/πρακτικές πτυχές που εστιάζουν σε ευρύτερες ομάδες-στόχους (π.χ. τους φοιτούντες στη γενική εκπαίδευση).

Αξιολόγηση του αντικτύπου των μέτρων

Μέχρι στιγμής ελάχιστες ευρωπαϊκές χώρες έχουν προβεί σε αξιολόγηση των μέτρων που εφαρμόζουν. Το Cedefop θα συνεχίσει την έρευνά του στον συγκεκριμένο τομέα με στόχο την κατάρτιση δεικτών που θα μετρούν την επιτυχία των εφαρμοζόμενων πολιτικών και θα εντοπίζουν μέτρα πολιτικής τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν στις υπόλοιπες χώρες και στα επιμέρους

αποτρέψουν και να καταπολεμήσουν το φαινόμενο της πρόωρης εγκατάλειψης της εκπαίδευσης.

⁽⁷⁾ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:52013DC0144>

⁽⁸⁾ Σύσταση του Συμβουλίου, της 22ας Απριλίου 2013, για τη θέσπιση εγγυήσεων για τη νεολαία, *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, C 120, 26.4.2013.

συστήματα. Αυτοί οι δείκτες αποσκοπούν στην καλύτερη συνοχή και συμβατότητα των εθνικών μηχανισμών συλλογής δεδομένων για την εκπαίδευση και κατάρτιση, καθώς και στη δημιουργία μητρώων σπουδαστών, τα οποία θα επιτρέπουν την παρακολούθηση των διαδρομών των σπουδαστών.

Προοπτικές

Η συλλογή και ανάλυση περισσότερων πληροφοριών σχετικά με τα ατομικά κίνητρα, τις επιλογές και τις διαδρομές των νέων θα αποτελέσει προτεραιότητα στο προσεχές μέλλον. Είναι ιδιαίτερα σημαντικός ο σχεδιασμός στοχευμένων και αποτελεσματικών μέτρων πολιτικής όσον αφορά την κατάρτιση που συνδέεται με την αγορά εργασίας, με στόχο την αποτροπή και την καταπολέμηση της πρόωρης εγκατάλειψης της εκπαίδευσης και τον μετριασμό του τεράστιου ατομικού και κοινωνικού κόστους που αυτή συνεπάγεται.

Για περισσότερες πληροφορίες, επισκεφθείτε τον δικτυακό τόπο του έργου:

<http://www.cedefop.europa.eu/en/events-and-projects/projects/early-leaving-education-and-training>

CEDEFOP

Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης

Ενημερωτικό σημείωμα – 9101 EL

Αριθμός καταλόγου: TI-BB-15-005-EL-N

ISBN 978-92-896-1776-5, doi: 10.2801/62500

Copyright © Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (Cedefop), 2015

Με την επιφύλαξη παντός δικαιώματος.

Τα ενημερωτικά σημειώματα εκδίδονται στα αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά, ελληνικά, ιταλικά, πολωνικά, πορτογαλικά, ισπανικά και στη γλώσσα της εκάστοτε χώρας που αναλαμβάνει την προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για να τα λαμβάνετε σε τακτική βάση, στείλτε μας μήνυμα στην ακόλουθη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου: briefingnotes@cedefop.europa.eu

Άλλα ενημερωτικά σημειώματα και δημοσιεύσεις του Cedefop διατίθενται στον δικτυακό τόπο: <http://www.cedefop.europa.eu/EN/publications.aspx>

Τ.Θ. 22427, 55102 Θεσσαλονίκη, Ελλάδα/Greece
Ευρώπης 123, 57001 Θεσσαλονίκη, Ελλάδα/Greece
Τηλ.: +30 2310490111, Φαξ: +30 2310490020
Ηλ. ταχυδρομείο: info@cedefop.europa.eu

Επισκεφθείτε τον δικτυακό μας τόπο: www.cedefop.europa.eu